

Nr 18.

Av herr **Wagnsson**, om utarbetande av kursplaner för ett sjunde skolår, inrymmande fortsättningsskolans kurs m. m.

1927 års riksdag beslöt, med anledning av motion i andra kammaren, nr 269, att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga under omprövning, huruvida sådana ändringar böra vidtagas i folkskolans undervisningsplan, att det sjunde skolårets kursplan kommer att inrymma jämväl den kurs, som nu tillhör den tvååriga fortsättningsskolans undervisning.

I riksdagens skrivelse, nr 255, heter det bl. a.:

”Vad därefter vidkommer frågan, huruvida ett sjunde skolår bör befria från all fortsättningsskolplikt, kunna meningarna vara mera delade. Å ena sidan synes man kunna antaga, att införandet av en sådan föreskrift kan komma att i åtskilliga samhällen, som nu hava endast sexårig A-skola, främja upprättandet av en sjuårig folkskola. Men å andra sidan måste uppmärksamhet ägnas åt spørgsmålet om vilket inflytande en föreskrift av nyss angivet innehåll kan komma att utöva på skolförhållandena i de skoldistrikt, som redan inrättat obligatorisk sjuårig folkskola jämte ett- eller tvåårig fortsättningsskola. Vidare måste övervägas, hur ett sådant beslut kan komma att inverka på skoler av andra typer än de i motionen berörda A-skolorna.

Riksdagen har vid ett övervägande av motionen i denna del stannat vid att icke på frågans nuvarande ståndpunkt taga bestämd ställning till förslaget om att genomgång av en obligatorisk sjuårig folkskola skulle befria från all fortsättningsskolplikt.”

Riksdagen tog alltså ej bestämd ståndpunkt till frågan om ett sjunde skolår i stället för fortsättningsskola, vilket dock är det väsentliga i det föreliggande spørgsmålet. På grund av detta och av den centrala skolmyndighetens avvisande hållning torde någon proposition i ärendet ej komma att föreläggas riksdagen. Då det emellertid i de därav berörda skoldistrikten råder ett mycket starkt intresse för en reform i ovan antydd riktning, anse vi oss ännu en gång böra draga frågan inför riksdagen.

Redan i 1927 års motion framhölls som uppenbart, att lärjungarna under ett sjunde läsår med inemot 1,000 undervisningstimmar hinna inhämta mer kunskap än under 360 timmar i en på två år fördelad fortsättningsskola. Detta lär ej heller från något håll bestridas. Invändningen, att reformen skulle föranleda, att eleverna endast under sju år i stället för åtta komme att stå under

skolans fostrande vård och ledning, synes mig ej få tillmätas någon avgörande betydelse.

I skolor av A-formen bör den föreslagna reformen kunna genomföras utan några svårigheter. Men också för skoldistrikt med andra heltidsläsande skolformer torde möjlighet böra beredas, att — där så ske kan — ersätta de två fortsättningsskolåren med ett sjunde skolår. Detta synes icke utan olägenhet kunna ske genom att skolor av B-form utökas med ytterligare en klass. Därigenom riskeras nämligen, att arbetet i folkskolan försvåras och göres mera ineffektivt. Att i en sjunde klass i en skola av någon av B-formerna meddela fortsättningsskolans kunskapsstoff utan att undervisningen i de övriga klasserna därigenom blir lidande, är ogörligt.

Om däremot ett skoldistrikt genom centralisation av sitt skolväsen och med anlåtande av den hjälp, som genom motortrafiken lätt kan anskaffas, beredes möjlighet att i en sjunde klass sammanföra lärjungar från distriktets olika heltidsläsande skolor av B-form, skulle för dessa lärjungar beredas en väsentligt bättre undervisning än den som för närvarande står dem till buds. Att ett sådant sjunde skolår skulle mer än väl uppväga den nuvarande på två läsår fördelade fortsättningsskolan med en undervisningstid på vanligen 180 timmar varje läsår är ställt utom diskussion. Författningen lägger emellertid hinder i vägen för en dylik utveckling.

Med stöd av det ovan anförda tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbета kursplaner för ett sjunde skolår, inrymmande den kurs, som nu tillhör den tvååriga fortsättningsskolans undervisning, samt att därefter den ändring i gällande fortsättningsskolstadga måtte vidtagas, att skoldistrikt med heltidsläsande skolor, som i en obligatorisk sjunde klass tillämpa dessa kursplaner, må erhålla tillstånd att ersätta fortsättningsskolan med ett sjunde skolår.

Stockholm den 17 januari 1929.

Ruben Wagnsson.

I motionens syfte instämma:

Harald Akerberg.

Karl Sandegård.

John Sandén.

Ivan Pauli.